

SUSCRIPCIÓ
Barcelona. Una pesseta al mes
Espanya. 4'60 pessetes al trimestre
Extranjer. 9'00 id. id.
Pagant per any, una pesseta de rebués

EL POBLE: CATALA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
CARRER DE SANT PAU, 6, PRINCIPAL
EXPREMTA
CARRER DE FORTUNY, NÚM. 2 TERS.
TELÈFONS
REDACCIÓ, 723 - IMPREMTA, 2.288

ANY X.-NÚM. 2.913

BARCELONA, DIUMENGE 2 DE MARÇ DE 1913

UN NÚMERO, 5 CENTIMS

EL SIGLO

GRANS MAGATZEMS

Alta NOVETAT

Llanes i sedes

SETMANA SANTA

Armurs, Brotxats, Panyo de Lyon
etc, a preus sumament reduïts

MANTELLINES

des de ptes. 3

Complet assortit en
Devocionaris, Rosaris, Imatges,
Canelobres, àmpares, i demés
articles rel·ligiosos.

Cap producte ha pogut igualar
les virtuts terapèutiques de les

PASTILLES MORELLÓ

Per a curar els Refredats, Tos, Ca-
tarros, Aïma, bronquitis, Ron-
quera etc.—El seu ús pot ser il·limitat

Bàsculas-Caixes Pibernat

Dr. Lluís de March ex-alumne i ajudant de la clínica del Dr. Moure de Burdeos,
Especialista en malalties de gorga, laringe, nas i orelles, ha
obert el seu gabinet mèdic quirúrgic en el carrer de Fontanella, 15, ter. 1.ª. Consulta de 3 a 5.

FALTA MERITORI que tingui bona lletra i alguna pràctica. Dar-
rà raó a l'administració d'aquest diari.

Parlant amb un patriota txec

Interviú amb el professor
August Pitlik, de Praga

Si els patriotes catalans ens posessin sovint en comunicació amb els patriotes de les altres nacionalitats en llatí, el nostre sentiment català en sortiria fortificat i es despertaria dintre de nosaltres una nobilitat simulari. Veuríem ben clarament la poca fortitud que encara té'l sentiment nacional en la terra nostra, i treballaríem per a fortificar-lo car ell és el fonament de la patria i la condició necessària per a assolir la victòria de les reivindicacions d'un poble.

Així pensàvem tot conversant amb el distingit professor txec August Pitlik, que actualment se troba a Barcelona, i al qual foren presents, en la redacció d'EL POBLE CATALA, per en Delfí Dalmau, el simpàtic esperantista. El professor Pitlik no parla altres llengües que la materna i l'esperanto; amb l'esperanto, doncs, ens entenguérem. L'amic Dalmau i el company Nin feren l'interpretació.

El nostre interlocutor té tota la raó en això que diu. I penso que els finlandesos i els polonesos de la Polònia russa, no volen aprendre el rus, ni els croates el magiar i fóra una niceia atribuir-ho a vituperables fanatismes. És, senzillament, una necessitat de la lluita, un fort medi de defensa. Si, si: tot moviment nacionalista és una guerra encosa, i pobres d'aquells que no saben guerrear!

—El vostre moviment nacional és formidable, veritat?

—Ja ho crec! La nostra posició és forta. I encara ho serà molt més amb el temps. Els eslaus formen les dues terceres parts de l'Àustria-Hongria. No volem desfer l'imperi, ni volem separar-nos d'ell. Però aspirem a que la nostra raça hi tingui el poder que de dret li pertoca. D'aquí a unes quantes dècades, serà un imperi eslau.

—La solidaritat eslava és efectiva en l'imperi?

—Sí. Els txecs estan en relacions fraternals amb els croates, els eslovacs, els eslovens.

—I amb els polonesos? Ja sé que veus, els txecs, com tots els altres eslaus, n'estan queixosos.

—Els polonesos—diu en Pitlik pausadament, amb un to de reanç que exclou tota agressivitat—els polonesos no són bons eslaus. No estan dintre la solidaritat eslava. Si ells fossin bons eslaus, ja faria temps que seria eslava l'Àustria.

ESTOMACAL

Con el Elixir Saiz de Carlos

se curan las enfermedades del estómago e intestinos, aunque tengan años de antigüedad y no se hayan aliviado con otros medicamentos. Cura las acedías, dolor y ardor de estómago, los vómitos, vértigo estomacal, dispepsia, indigestiones, dilatación y úlcera del estómago, hiperclorhidria, neurastenia gástrica, flatulencia, cólicos.

DIARRREAS

disenteria, la fetidez de las deposiciones, el malestar y los gases. Es un poderoso vigorizador y antiséptico gastro-intestinal. Los niños padecen con frecuencia diarreas más o menos graves que se curan, incluso en la época del destete y dentición, hasta el punto de restituir a la vida a enfermos irremisiblemente perdidos. Lo recetan los médicos.

De venta en las principales farmacias del mundo y Serrano, 30, MADRID. Se remite folleto a quien lo pida.

QUI TINGUI TOS

que prengui l'antiga i acreditada pasta pectoral, balsàmica, expectorant, demulcent i calmant de la Tos. Antiga preparació del Dr. Andreu. Fórmula publicada. Demanis a les farmàcies.

Dr. Serrallach Vios urinaries
12 a 2 y 6 a 7. Pelai, 40.
Consulta ec-nòmica, de 7 a 9. Jovellanos, n.º 9.

capal causa del poc entusiasme eslavista dels polonesos és la brutal conducta de la Rússia envers els polonesos per ella dominats. Ens sembla que no són els polonesos els mals eslaus, sinó els russos, o millor dit, els txecs russos, que són tots els reaccionaris de l'imperi del czar.

—Entre els partits polítics txecs, en què a preguir.

—N'hi ha molts, n'hi ha massa de partits a la nostra terra. Interromp en Pitlik.

—És veritat—replicam. Mes per a la futura nacionalista tots estan units en el Consell nacional.

En Pitlik assenteix.

—Tenim entès—prosegueix—que en el nacionalisme txec les idees liberals estan molt extenuades.

—En efecte. A la Bohèmia hi ha un gran nombre de llibertencs. La religió del país és la catòlica; però els txecs no tenen res de fanàtics; ben al contrari.

—La Bohèmia és la terra de Joan Huss—remarqueu nosaltres.

I recordant un pasatge del llibre de M. René Henry «Questions d'Autriche-Hongrie et Question d'Orient», interroguem:

—Creu vostè que en determinades circumstàncies els txecs deixarien d'ésser catòlics per a fer-se ortodoxos, a fi d'obtenir millor l'auxili de la Rússia?

—No ho crec pas—contestà en Pitlik amb fermesa.—Els txecs, es deixen d'ésser catòlics, se fan llibertencs.

Després d'una pausa, preguntem altre cop:

—Estàn segurs de la victòria els patriotes de Bohèmia?

—Completament segurs. És qüestió de temps. Els alemanys són els enemics de la nostra nació, i els volem derrotar. Els llatins encara no són als germànics, i oleguem les seves pretensions d'hegemonia i de domini.

L'agradable conversa seguí. En Pitlik ens explicà la qüestió de l'ençament a Bohèmia. All—en dèia—tota l'ençament s'ha donat en txec. Tots els eslaus primaris txecs, llatins txecs, Universal txeca. Allí tenim tot allò que de no altres dependia. No ens falta més que la constitució política autònoma per la qual lluitem.

—Entre les saluacions de combat tot estovint la mà d'aquell fervent patriota, pareguem que havíem de posar-nos molt aviat, els txecs, a la gran feina nacionalista que depèn de no altres, que està en potes mans realitzar i que per una culpable deixadesa amb prou feines hem començat.

—Entre les saluacions de combat tot estovint la mà d'aquell fervent patriota, pareguem que havíem de posar-nos molt aviat, els txecs, a la gran feina nacionalista que depèn de no altres, que està en potes mans realitzar i que per una culpable deixadesa amb prou feines hem començat.

—Entre les saluacions de combat tot estovint la mà d'aquell fervent patriota, pareguem que havíem de posar-nos molt aviat, els txecs, a la gran feina nacionalista que depèn de no altres, que està en potes mans realitzar i que per una culpable deixadesa amb prou feines hem començat.

—Entre les saluacions de combat tot estovint la mà d'aquell fervent patriota, pareguem que havíem de posar-nos molt aviat, els txecs, a la gran feina nacionalista que depèn de no altres, que està en potes mans realitzar i que per una culpable deixadesa amb prou feines hem començat.

—Entre les saluacions de combat tot estovint la mà d'aquell fervent patriota, pareguem que havíem de posar-nos molt aviat, els txecs, a la gran feina nacionalista que depèn de no altres, que està en potes mans realitzar i que per una culpable deixadesa amb prou feines hem començat.

—Entre les saluacions de combat tot estovint la mà d'aquell fervent patriota, pareguem que havíem de posar-nos molt aviat, els txecs, a la gran feina nacionalista que depèn de no altres, que està en potes mans realitzar i que per una culpable deixadesa amb prou feines hem començat.

—Estimada: soc ben decidit a posar fi a aquest amistançament que avergonyeix a les persones honrades i que ens fa abaltar el front.

—Caríssim: la teva pretensió és ridícula i demodada. No insistis! Te poses en ridícul, ofens les meves opinions favorables a tota unitat i enemics de lligams més o menys estrets.

—Obides que m'has seduit? No veus que corro el perill de devenir pare?

Sembla una plaseria de comedia francesa, veritat? Segurament ho és: però, ara com ara, tenim aquestes paraules sèries i autèntiques:

«La Seguretat de Londres vetlla d'aprop a tots els ministres, fent-los objecte d'una protecció especial. Després d'haver esmicolat el bugó i tallat els fils telegràfics, les sufragettes se proposen raptar a alguns membres del govern.»

Si els ministres sabessin de cert el programa que seguirà an el rapt, potser manarien a la policia que's retirés. Però no ho sabem i se deixen vigilar.

La Lliga i les eleccions

Un baix regaléig de marmanyera ha trencat la coalició de dretes, que tant bons resultats havia donat a la Lliga cansada de perdre. D'aquesta coalició tot noble ideal n'era absent. Fundada en l'interès, l'interès ha acabat per ensorrar-la.

La Lliga, doncs, va sola a la lluita i presenta candidatura plena. En altres ocasions havia fonamentat el seu continuament amb els jaunistes i amb els anticatalans del maurisme i de la Defensa Social, dient que això era necessari per a derrotar al lerrouisme. Aquest cop l'ex-cusa no existia, i la Lliga, per a cohesionar les seves constants claudicacions, sortia amb la romanceria de que tot se feia per la Mancomunitat, que per aquesta acceptava el sacrifici. Però ara la coalició s'ha trencat i la Lliga galleja dient que té segura la victòria en el primer districte provincial. Si és així, perquè acceptava l'aliança amb els ultramontans anticatalanistes?

La Mancomunitat! Ni menys pensaven en ella els prohoms bellugadors de la plaça de la Cucurulla a l'embastar la avui descoïda coalició dretista. El triomf de partidaris de la Mancomunitat—federalistes nacionalistes o regionalistes—és segur en el primer districte, car els lerrouxians hi han de quedar per força en tercer lloc. No calia, doncs, la nova connexa amb les hosts del comte de Santa Maria de Pomés, i que no calia ho acaba de confessar «La Veu» públicament.

Lo de la Mancomunitat era una excusa innoble. Els lligaires pensaven, per una part, amb unes actes més i, per l'altra, en les vintenes eleccions municipals, en les quals els serà precis el concurs de les extrames dretes. Que no parli, doncs, d'ideals, ni de Catalunya, ni de Mancomunitat, la Lliga Regionalista. En realitat, l'únic que inspira la seva tática electoral és el desig de guanyar i dominar en la Diputació, sigui com sigui. Per a aconseguir això, lo mateix va sola que s'alça amb els conservadors, o amb els liberals, o amb els carlins, o amb els anticatalans de la Defensa, o amb els mateixos lerrouxistes.

Les quatre barres vermelles hi estan, doncs, de més en els cartells electorals regionalistes. Les posen ara, com les haurien tretes s'ills hagués convingut.

Els ideals del catalanisme, en la lluita del diumenge vinent, no estan representats per la Lliga, que si no va unita amb anticatalanistes és per atzar. Aquests ideals els representa la U. F. N. R., que va sola dignament, perquè hi vol anar, després d'haver rebutjat coalicions que li haurien assegurat actes, però tot li haurien baixat la seva catalanitat i el seu prestigi.

Avui diumenge, 2 de març, a les 11 del matí tindrà lloc el

GRAN MITING

de presentació dels candidats de l'U. F. N. R.

en el

TEATRE SALA IMPERI

Parlaràn: el senyor Layret, els candidats D. Trinitat Monegal, D. Albert Bastardas, D. Carles M. Soldevila i el President del Consell D. Pere Corominas

Campanya electoral

Renovació de les Diputacions

OFICINES ELECTORALS

Ciutadans: Convocats pel proper diumenge, dia 9 de març, les eleccions provincials. La J. M. d'U. F. N. R. ha disposat l'obertura de les Oficines d'informació electoral que funcionaràn en la següent forma:

OFICINA CENTRAL

C. N. R. del carrer de Pelai, nombre 42, pral. Hores: de 10 a 1, de 3 a 7 i de 9 a 11 del vespre.

OFICINES DE DISTRICTE

C. F. N. R. Fivaller, Ateneu del districte VI, Concèl de Cent, 284. De 9 a 12 del vespre.

C. N. R. de Sant Gervasi, Laforja, 222. (Camp den Galvany). Tot el dia.

A. N. R. de Sant Andreu, Doctor Sampson, núm. 90. De 8 a 11 del vespre.

Centre d'U. F. N. R. de Santa Coloma de Gramanet.—De les tres a les 10 del vespre.

C. R. F. N. d'Horta.—Plaça de les Creus, nombre 7. De les 8 a les 9 del vespre.

BADALONA

Centre d'U. F. N. R., Carretera Reial (Cán Salses), de vuit a deu del vespre.

LES CORTS

Cafè de cà Vicens, carrer Morales, 40, de nou a dotze nit.

SARRIA

Cafè del Sigle (Major, núm. 20), de sis a deu del vespre.

El miting d'avui

Al Teatre Sala Imperi, que tants èxits esquerristes ha vist, aquest matí l'U. F. N. R. farà la presentació al poble dels seus candidats.

Els aplaudiments de la democràcia catalana consagraràn els nostres elegits, que, seguint la nostra tradició, voldràn, abans d'anar a les urnes, rebre aquesta pública aprovació.

L'U. F. N. R. ofensaix al cos electoral de Barcelona tres noms prestigiosos, tres homes eminents, representació de tres modalitats del nostre grup polític que's fonen i complementen en una superior unitat.

DON CARLES M. SOLDEVILA
DON TRINITAT MONEGAL
DON ALBERT BASTARDAS
els nostres eminents capdevaners,
DON FRANCESC LAURET
DON PERE COROMINAS

Per Catalunya i per la Llibertat, ciutadans, no hi falteu!

ACABA DE SORTIR

Novíssima ortografia catalana

VOCABULARI ORTOGRÀFIC

segons les NORMES DE L'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS, contenint més de 6.000 mots, establerts amb tota claretat, ordenat i anotat per A. ROVIRA i VIRGILI

Un volum octau enquadernat Ptas. 1'50. De venda en la llibreria de l'Antoni López, Rambla del Mig, 20 i en les principals llibreries de Barcelona i Catalunya

OBRA NOVA

Nova candidatura lerrouxista

La candidatura lerrouxista ha sofert una modificació. El senyor Ribalta ha renunciat a formar part de la candidatura, en vista de la pessima impressió que atreu, però sobre tot entre els seus companys ferroviaris, havia causat la seva primera determinació.

El senyor Ribalta, en una reunió que celebrà amb don Emili Iglesias, li notificà resoludament la seva decisió de retirar-se de la candidatura, a fi d'evitar, segons digué, la divisió que'l fet hauria portat entre els ferroviaris catalans, divisió que, com manifestà en ahir, ja s'havia exterioritzat. Celebrem la decisió del senyor Ribalta, el bon nom del qual, certament, no hi guanyava res anant en la candidatura lerrouxista.

Per a substituir al senyor Ribalta els lerrouxistes han designat al voluble senyor Jesús Pinilla i Fornell, el qual, per lo vist, continua essent lerrouxista (sobre tot quan hi ha accés a esperances d'actes), després de les velatides d'independència que diverses vegades, fins públicament, havia demostrat.

Amb tot, no és cap reforç el nom del senyor Pinilla per a la fluxissima candidatura lerrouxista i sobre tot no és el nom del senyor Pinilla, un que pugui aplegar i entusiasmar les forces lerrouxistes, car aquest, naturalment, cap simplicitat, tenen pel senyor Pinilla, al qual consideren un desertor, un fill prodig, que sols torna a la casa patral quan hi ha alguna cosa a repartir.

L'Unió Catalanista

L'Unió Catalanista ens envia'l següent solt, que a preg d'ella, publicuem: «Les Entitats Nacionalistes del districte electoral Sabadell-Terrassa, adherides a l'Unió Catalanista, han acordat presentar en les vinentes eleccions per a diputats provincials, com a candidat en el districte de Sabadell-Terrassa, a don Manuel Folguera i Duran, ex-president de l'Unió i aquesta, aprobant el projecte, ha dirigit una comunicació a totes les entitats, periòdics i persones que foren nominades, delegant en l'Assamblea Nacionalista darrerament celebrada a Tarragona, preguntant-li i recomanant cooperar amb tot el seu poder al triomf de la candidatura de don Manuel Folguera i Duran».

Arenys-Mataró

Hi ha gran entusiasme en tot el districte per a votar la candidatura de nostre amic Santiago Estapé.

Per tots els pobles se fan treballs i ja ningú dubta que obtindrà el triomf amb una votació esplèndida.

Manresa-Berga

Recullint nostre estimat confrare «Bages-Ciutats» lo que deiem respecte a la presentació de la candidatura del rebeld jaumista senyor Pelfort, diu:

Ben enterat està EL POBLE de l'efecte que a la coalició de dretes ha produït l'actitud del carlí senyor Pelfort. Prova d'això és l'esverament que des de fa dos o tres dies s'ha apoderat de l'orgue carlí «El Pla de Bages», el qual, com a bon jesuïta que no's para en medis per a assolir el fi que persegueix, ha començat a fer després de la ridícula al·lusió al senyor Pelfort, dient-li que «per fer de diputat una temporada més» és capaç de desfer-se del seu caràcter de jaumista; que «vol satisfer una ambició» i que «assembla», s'està al cafè «La Alhambra» fins a altes hores de la nit fent campanya electoral a favor de la seva candidatura.

Després de ridiculitzar-lo, ridiculitzant-se ell mateix, l'orgue carlí treu la caixa dels trons i referint-se als rumors de reunions electorals convocades pel senyor Pelfort a casa seva, amb aire amenaçador li diu:

«Amb tot i aquests rumors alguns dels quals tenen veritables visos de certesa, no volem encara creure que un home de l'història política del senyor Pelfort, arribi a l'extrem de, per satisfer una ambició, jugar-se l'auriola dels sacrificis passats, la personalitat que ostenta dintre del seu partit i la consideració dels seus correl·ligionaris...»

L'esverament d'«El Pla» és natural, perquè està convençut que'l senyor Pelfort, abans digne diputat i avui home que passa moltes hores de nit en un cafè públic, segons l'orgue carlí, pot restar a la candidatura dretana molts vots, no sols en el districte de Berga, sinó també en el de Castellterçol en alguns pobles del de Manresa i fins en aquesta ciutat mateixa, car no són pocs els significats carlins manresans que públicament fan propaganda a favor de la candidatura Pelfort.

Això ho saben els capítols de la coalició dretana i treballen desesperadament posant en joc tots els medis, per a obligar al disident carlí a que desistís de la seva actitud. Com en en arribaran a logar-ho i no s'imaginen de dir que, en últim cas, si els mil rams de conveniència i disciplina no hi valen, tenen altres milers de raons que pòssin convenir al senyor Pelfort.

Ens sembla un xic difícil que'l senyor Pelfort, si està decidit a presentar-se a la reelecció se deixi convèncer, per raons que hi hagin.

Mitjans de Badalona

Se prepara a Badalona, per la nit 8, vigília de les eleccions, un gran miting de propaganda de la nostra candidatura, en el qual ademés dels candidats hi prendran part les personalitats de més relleu de nostre partit.

Papers militats

Els conservadors, integrats i Comitè de Defensa Social, que segons sembla persisteixen en presentar candidatura per majors per Barcelona, publicaran aviat un manifest explicant el per què de la ruptura de la coalició de les dretes.

Els reformistes també publicaran aviat un manifest per a explicar la seva decisió de retirar-se de la llista.

L'actitud dels carlins

Trencada la coalició de les dretes, quina serà l'actitud dels carlins? Presentaran candidatura pròpia? Això és lo que s'preguntava la gent política. La resposta ha vingut prestament. Els carlins oficialment han acordat anar al retraïment, però deixant en llibertat als seus afiliats per a votar als candidats que millor els sembla. Així ho recomanava la Junta Provincial Tradicionalista als seus militants en document publicat ahir per son orgue en la premsa.

En dit document, després de fer l'his-

torial de les negociacions fracassades per a arribar a un acord entre les dretes i de declarar la responsabilitat del fracàs en els culpables de la ruptura, que, naturalment, per als jaumins són els conservadors, integrats i Comitè, diu la Junta Provincial Tradicionalista:

«En su vista, esta Junta pensó en presentar candidatura pròpia com la seguretat de que la misma hubiera sido votada por nuestros amigos con aquel entusiasmo y aquella disciplina de que siempre han dado prueba. Sin embargo, no viendo claro el éxito, y, sobre todo, para evitar que ello pueda ser mañana un argumento por el que se achaque a nuestra Comisión el haber llevado una perturbación al cuerpo electoral que no produciría otro efecto que el de dar el triunfo a los enemigos del orden, de la paz y de los intereses de nuestra estimada Barcelona, con harto dolor de su alma ha desistido de la idea y ha acordado por unanimidad recomendar a nuestros amigos, como lo hace, que, según los dictados de su conciencia de católicos y de amantes de la capital catalana, voten a aquella candidatura que, a su juicio, haya de llevar a nuestra Diputación hombres de recto pensar, de honradez sin tacha, que tengan probabilidad de éxito y capaces de restaurar las glorias del Palacio de nuestra inmortel «Generalitat».

Aquesta recomanació de la Junta Provincial Tradicionalista i les aclaracions més directes ja, que l'orgue jaumista fa en l'esmentat document, afavoria a la Lliga, la votació dels candidats de la qual els carlins recomanaven entre l'inescapable dels organismes oficials jaumistes, segons sembla, no ha estat gaire ben rebuda per tots els seus correl·ligionaris, especialment per l'element jove, els «requetés» principalment, l'animadversió dels quals envers la Lliga és fonda i que ara l'acusen de que amb la seva conducta massa neutral en l'apariencia — de Ponci Pilats — ha donat lloc a la desfeta del bloc dretista.

I fins, segons sembla, l'oposició dels joves jaumins no's reduirà a paraules ni a dictaris perduts entre les parets del casino, sinó que estan decidits a obrir resoltament contra la Lliga. Com? Ahir a la tarda ens assegurà un diputat provincial que un grup de joves jaumins, algun d'ells molt significat en el seu partit, se li havien acostat per a demanar-li en nom i completament autoritzats per don Francisco de Borja Llanza, president de la Joventut Tradicionalista a Barcelona i fill del propi quefe regional senyor de Solferino, a demanar-li poders per a poder presentar candidat per Barcelona al senyor Llanza, «jo nois hi he pogut donar — ens deia el diputat provincial

al qual ens referim, que per cert no és jaumista, — però per a complaure als jaumins i al senyor Llanza, els he indicat a tots, companys que l'han pogut servir. Així és que tinc la convicció de que'l senyor Llanza se presentarà candidat».

Si aquesta decisió del fill del duc se confirmés, seria fort el contratemps de la Lliga, car serien molts els vots que restaria a la candidatura regionalista.

La Bisbal-Torroella

S'ha publicat un vibrant manifest en el qual el Comitè Comarcal de l'U. F. N. R. recomana la candidatura pròpia de nostres correl·ligionaris don Josep Irla Bosch, don Miquel Matas Tauler i don Vicens Folgado i Guasp.

Dell' no son aquests hermosos parafrasis que's complamen reproduir: «Republicans baix-emporadonats: Els que volen una política d'ideals de justícia en front dels privilegis, de llibertat en front de la tirania, una política noble, que consideri als homes com a subjectes de dret i no com a subjectes d'esclavatge; els que senten les congoles de les fondes injustícies socials, produïdes per la anarquia econòmica que ens ogega; els que volen assentar l'edifici social sobre la roca ferma de l'Autonomia dels homes, sense la qual es una burla saguntar a parlar de l'Autonomia dels pobles; els que tenen fixa la mirada en la consecució de les reivindicacions humanes, els valerosos soldats del ordre moral, ja saben quina és la vostra candidatura, ja coneixen l'història dels homes que vos presenten el partit d'Unió Federal».

Liberals del districte: Si voleu amonitzar els vostres actes amb el compliment dels devers humans, sempre indeclinables, penseu en lo que serà demà la realitat catalana; penseu en la Mancomunitat de Catalunya, en aquest poderós instrument d'expansió liberal, en mans de la democràcia; de coadjuvants i de privilegi, maneja pels homes de la plutocràcia catalana.

Penseu que's ventila en aquestes eleccions una lluita definitiva, i nosaltres la volem ben noble, aquesta lluita, que tot-hora donguí la cara a dreta o a esquerra, amb totes les conseqüències. Fora termes mitjos, representació vergonyosa del més abjecte caciquisme.

Enlaireu la mirada, liberals, i fets els ulls de cada qual a la seva pròpia bandera, marxeu amb confiança.

El Comitè Comarcal: Per la Bisbal: Francisco Roure; per Sant Feliu de Guixols, Josep Vidal; per Palafrugell, Ramon Medir; per Palamós, Nicet Casanova; per Torroella de Montgrí, Miquel Payet; — Palamós, 23 febrer 1913.

Candidatura de l'U. F. N. R.

Barcelona

D. Albert Bastardas i Sampere
D. Trinitat Monegal i Nogués
D. Carles Maria Soldevila i Boixader

Arenys-Mataró

D. Santiago Estapé i Pagés
D. Ramón Pont i Pas

Sabadell-Terrassa

D. Martí Inglés i Folch
D. Pere Calsina i Balló
D. Joan Ferrer Fedevella

La Bisbal-Torroella de Montgrí

D. Josep Irla Bosch
D. Miquel Matas Tauler
D. Vicens Folgado Guasp

Tarragona-Vendrell

D. Mareel Domingo

D. Ramón Cavallé Frasquet

D. Emili Folch i Andreu

Gandesa

D. Magi Isern

Reus

D. Miquel Almirbau Minguell
D. Antón Borrell Sugrañes
D. Ramón Vidiella Balart

Valls-Monthlano

D. Antoni Padró
D. Marian Guarro
D. Josep Mestres

Balaguer

D. Manel Verni
D. Josep Cabecerán
D. Josep Bruñan

Gervera-Solsona

D. Ramón Riu i Vendrell

De Política

Notes i comentaris

L'Unió Catalanista

Amb motiu d'haver apoïat el periòdic de Terrassa «La Sembra», adherit a la Unió Catalanista, una candidatura gens nacionalista, la Junta Permanent exhorta a dit periòdic a que rectifiqués immediatament la seva conducta i prengué l'acord reservat de suspendre l'adhesió de dit periòdic en el cas de que no fos atesa.

«La Sembra» ha respost donant-se de baixa de l'Unió, estalviant-se la Junta Permanent portar aquest desagradable assumpte al Consell general. Ademés dita Junta ha contestat tot seguit la comunicació de «La Sembra», exposant extensament el per què de l'acord que motivà l'exhortació a dit periòdic que apareixia contraposat als principis nacionalistes de l'Unió Catalanista.

Nova entitat

El Grop Nacionalista «Avant» ha quedat definitivament constituït, per a dedicar-se amb totes les forces i medis de que disposi, a la lluita en pro de la noble causa catalana, baix la bandera i idees de l'Unió Catalanista.

Al «Ejército Español»

El C. N. R. del districte IV, ha enviat aquest ofici al diari anticatalà i militarista «Ejército Español»:

«Reunidos la Junta Directiva del Centre Nacionalista Republicà del districte IV, Joventut i Acció Política de la mateixa, acorden per unanimitat protestar de la forma grollera amb que combaten el acte realitzat per alguns catalanistes amb motiu del miting que tingué lloc el diumenge passat en defensa del Dret Català».

Campanyes com aquestes, a més de fer un contraproduent efecte, representen un insult a nostres sentiments catalans i un desconeixement absolut de l'història de nostra patria, doncs sens dubte deu ignorar vostè, senyor director, que la virilitat del poble català és legendaria, pux les gestes glorioses realitzades per adalids, invictes fills d'aquesta terra, que conjujaven amb son valor a escriure pàgines memorables en l'història d'Espanya, son més dignes d'escriure en lletres d'or, que no pas esser blanc de xacota, per diraris com el de sa digna tiració no volen reconèixer en Catalunya, una Nacionalitat amb llengua pròpia, que lo que menys pot demanar, és la conservació del seu Dret Català.

Visquem molts anys... Barcelona, 26 de febrer, 1913.—El president de la Joventut, Josep Berran Escofet.—El president del Centre, Antoni Pedragosa.—El president de l'acció política, Joan Noya. Sr. Director de «Ejército Español».

PUBLICACIONS

EL TALISMAN D'EL ESCRITORIO, per Lluís Jordà i Bixetxo.—Un elegant volum de més de quatre-centes pàgines, ens envia junt amb un atent B. L. M. el senyor Jordà i Bixetxo.

Se tracta d'un llibre utilíssim que amb el nom que queda expressat, va a desmentir un gran paper en les escoles de primera ensenyança.

La portada ja indica molt bé l'importància i la novetat que representa el repetit volum, quina lectura desperta el major interès, perquè constitueix realment el més notable i sorprenent progrés que s'ha vist fins el present en la matèria que tracta.

Agraim al senyor Jordà l'atenció que ha tingut en enviar un exemplar an aquesta redacció.

Junta Municipal de Vocals Associats

Tercera jornada

El senyor Miró i Pi

A les cinc i dotze minuts se declara reanuda la sessió. Presideix el senyor Sostres. No hi ha tant de públic com en les dues jornades, no obstant lo qual s'han pres dins i fora de l'edifici les mateixes precaucions.

Tant aviat com la sessió s'ha reanuda se concedeix la paraula al senyor Miró i Pi, el qual, dirigint-se al Sr. Lluhi, diu que ha defensat amb tant d'ardor el municipalisme que's pot arribar a creure que signa una península per a donar-li el nom de Lluhi. L'orador, que parla un castellà del temps que era treballador a Barcelona en pas a l'edifici de la casa, se mostra en absolut contrari al municipalisme; així el contrari amb modes, que diria l'altre, puix creu que entra lo dit pel senyor Lluhi qui preté lo dit pel senyor Carreiras en contra se'n ha de formar al terra mateix. Vaja, vaja, així diu, que la municipalització pot ser bona o poder dolenta.

Llegeix un paràgraf d'una carta que'l senyor Lluhi publica en la «Revista de Economía y Hacienda» de Madrid i en la qual afirma que la Compañía donava 100 mil metres cúbics d'aigua, aforament de bona ranxa, un rendiment líquid de 3 milions litres de pesetes, tot pel valor de 72 milions de pesetes. En canvi, el senyor Miró opina que l'aigua és impropia. En quina a la quantitat d'aigua que's compra, diu, que la Compañía ofereix un total de 160.000 metres cúbics; n'explota actualment 60.000, no té alumbraïment a 100.000 i en promet alumbraïment en un quart, 25.000.

Resulta doncs, diu, que la Compañía hi cobra els 72 milions de pesetes preten cobrar lo que no posseïx. Tampoc en el contracte s'han tingut en compte una pila de gastos representants per en els, per son l'comptador, policia sanitaria, laudemis, etc. etc. qual xifra no baxaria de segur, de 100 milions de pesetes.

S'es planteja'l negoci, diu, de la següent manera: compen unes perennacions, l'impost no costaria res. Però així, qui ho garanteix? No costaria res. Però així, qui ho garanteix? Perquè podria donar-se el cas de que la Compañía actual se dissolgués i els substituïda per una altra. I si així passa, an aquins dirigim-nos existint responsabilitat si'l negoci va malament?

I la prova de que podrien sobrevindre dificultats està en que a cada pas se paguen perillats, essent sempre diferents les persones que's han de practicar. La Junta Autònoma, composta de quinze persones estarà presidida per l'orador, però aquesta Junta no tindrà una organització i no obrirà la un criteri, sino que cada persona que'n forma part, farà pel seu compte. Vindrà a ser una República.

(Riu i protestes en les cadures dels republicans.)

El senyor Miró.—Es un dir... Una veu.—Doncs, digui així que serà una monarquia.

Una altra veu.—O una arcaidía regida per S. (L'orador imposa ordre a cops de campana.)

Continua dient, que si avui Dos Rius amb un gerent al qual tot-hora obceix té dificultats, que doncs no succeirà quan el negoci estigui en mans de quinze persones que no obriran a cap criteri uniforme?

Opina també com el senyor Rius l'altre tard, que s'hauria d'atendre de resoldre lo que Dos Rius-Sans, per a veure si aqueles projectes estan ja rebutjats del tot.

Combat el monopoli del qual diu que no dubte de que l'Estat donguí la subvenció que és cap forma de progrés modern i posa en té promesa, ja que amb el mateix dret que Barcelona podrien demanar-la tots els pobles d'Espanya.

El senyor Miró.—El poble de Barcelona no li agrada així que diu.

El senyor Miró.—Ja ho veurem. L'Estat no voldrà donar diners per a que l'Ajuntament tracti amb un negoci.

Acaba dient que no presenta cap projecte davant del qual's discutís perquè no és aquesta la missió pel compliment de la qual se l'ha cridat.

(Alguns vocals no registren — dos o tres — incien un aplaudiment del qual han de desistir davant els xiuxiueigs del públic.)

El senyor Miró i Miró

Contesta al senyor Miró l'individu de la comissió senyor Miró i Miró. Diu que ha sofert una desil·lusió perquè'l senyor Miró no ha portat cap argument nou al debat.

Després d'haver li l'argument l'estupides i de l'acta la constitució i l'annexament de la Comissió. Recorda la campanya que tingué de

El senyor Miró i Pi

aguantar el partit radical quan lo don Gonzal de Rivas i afirma que aleshores com ara, el partit que representa, no vol més que la neteja i l'hermosura de Barcelona.

Se queixa'l senyor Miró de que en el capítol de Catalunya, amb tot i el caràcter empresarial que'n atribueix, totes les empreses que exploren serveis públics, s'guin «extrangers», així les de llum, tramvies, aigües, i molts banes.

Nega importància a la manifestació del dijous passat, dient que moltes vegades, els moviments populars van malament, lo qual prou deu recordar precisament el senyor Miró i Pi.

Creu necessari, entrant en el fons de la qüestió, que l'Ajuntament augmenti el capital d'aigua de que avui disposa la ciutat per als Regals i serveis higièncs. Però així i tot, diu, l'Ajuntament no pagarà més que les metres d'aigua aforats, presentant-se tota mena de precondicions per a que aqueles gestions verifiqui. Nega lo de l'impossibilitat de les aigües, ja que no's compron que hi hagin governadors i arcaïdes que permetin el seu consum. Demana als metges que's trobin presents que hi duguin la seva paraula. I mentres aquesta paraula no vingui, diu, jo m'atenc al poder de la Real Academia de Medicina que era la representació legal i oficial dins de la comissió.

Afirma que l'aigua de Moncada passa per terrenys els propietaris dels quals hi tenen matèries orgàniques.

Creu que s'ha d'anar a la municipalització, perquè mentres no's realitzi lo de l'aigua, no's podrà rebreixar el preu d'aquest primordial element i amb els actuals trífics se'n pot produir.

Entra després en la part econòmica del projecte rebutjant els arguments aduïts pel senyor Miró i Pi.

Acaba son discurs l'orador, dient, que'l senyor Miró contraria una greu responsabilitat si'l govern, mercès a les paraules per ell pronunciades, no otorga la subvenció promesa.

Rectifica el senyor Miró i Pi

Torna a parlar el senyor Miró i Pi i diu que ja ha exposat son pensament respecte l'actitud que pugui adoptar el govern en quan a lo de la subvenció.

El senyor Miró.—Però son paraules antipatòniques.

El senyor Lluhi, amb veu d'energia.—Es una mala obra! Es una mala obra! Es una mala obra!

El senyor Lluhi, a gran veu.—Es una mala obra! Es una mala obra!

Segueix el senyor Miró el seu discurs dient que s'explicaria que l'Ajuntament demana una subvenció per a una operació difícilíssima, però que és lògic que si'l demana per a un negoci, és fàcil que l'Estat li negui.

Afirma que no es amic de cap projecte perquè no'n coneix cap dels presents al concurs. En quina a la municipalització repetit aló de que sols n'és partidari a mitja. Se mostra partidari de la municipalització de l'aigua, sempre que s'entengui la seva explotació. D'aquesta manera serien sanades les quantitats que ingressarien, mentre que d'aprovar-se'l projecte d'ara, no ho serien.

També's mostra partidari de que's obren tinguin l'aigua necessària, i acaba afirmant que en el dictamen sols se ven una probabilitat remota de la rebuixa de trífics.

Una altre rectificació

En nom de la comissió rectifica aquell engendrat. Diu, que d'aprovar-se'l dictamen, la conducció de les aigües de Moncada sols costaria 6 milions de pesetes, mentre que de no aprovar-se, se costaria 18.

Espera que'l «San Cristó» d'aquest exemple que sembla serà'l senyor Rius, diu, li demostrí lo contrari de lo que va a dir, lo sigui que juntant els 72 milions de compra amb tots els domes gastos necessaris i d'emprèstit ascendiran en total a 93 milions. Doncs així i tot, i considerant el consum de l'aigua tal com és ara, el metre cúbic no sortirà més enllà de 25 cèntims.

Ajudat al projecte d'apropament de reversió dels tramvies i aforat amb l'esverament de tot-hora que aque'l acord és un acord municipalista, perquè's tramvies no costaven res a l'Ajuntament i amb tot, diu, veig ter canviat per gent imprudent i elements política passant molts disgustos.

Ofereix demostrar amb dats com no hi ha, bacteriològicament, cap aigua bona.

Acaba dient, que si l'Estat no dona la subvenció promesa, després de subvencionar a Madrid com capitalista, i per des d'obres públiques, Barcelona tindrà dret d'emancipar-se.

Torna a rectificar breument el senyor Miró i Pi.

I a les nou en punt s'aboca la sessió fins dilluns.

Nit, a un quart de deu.

Una consulta i Tierra baja

Teatre Nou. Avui diumenge tard, a un quart de quatre. Entrada general, 0,25. Primer «La vida del amor». Segon «L'operta de gran èxit». «La vida del amor». A les 6. Entrada, 0,25. Primer «La Golefina». Segon «La vida del amor», presentació insuperable. Nit, a dos quarts de deu. Entrada, 0,25. Primer «Los hombres». Segon «Canto de primavera». Tercer «L'èxit del dia». «La vida del amor». Se despatxa en Compañía als mateixos preus que en qualsevol altra. «Los cadetes de la reina» i «La reina Mimí».

Gran Teatre Espanyol

Ricard Calvo. Avui, a dos quarts de quatre, nit, a un quart de deu. Últimes en dia de festa, últimes del colossal drama d'espectacle en sis actes.

La Roma de Nerón

Decorat exproïs. Demà dilluns, tarde, a dos quarts de cinc. Preus populars. «Don Alvaro o la fuerza del sino», creació de Ricard Calvo. Butaca, 1,25. General, 0,25. Dimarts, «El castigo sin venganza». Dijous, «El ilustre D. Beltrán».

Gran Teatre Soriano

Compañía CAFIR. Directors, Vega i Roselló. Avui diumenge, 2 de març, tarde, a les tres en punt. Entrada general, 0 cèntims. «La gaita blanca». A tres quarts de quatre. Entrada general, 0 cèntims. Primer «Los campesinos». Segon «El gran dios». El veritable èxit de Barcelona.

LAS MUSAS LATINAS

A un quart de set. Entrada general, 0 cèntims. Primer «Las musas latinas». Segon «L'altre gran èxit». El banter de la 4.ª Nit, entrada general, 0 cèntims. Primer «El chiquillo». Segon «El banter de la 4.ª». Tercer «Las musas latinas». Aviat «El muñeco de nieve».

Teatre Apolo

Avui diumenge, 2, tarde, a dos quarts de quatre. Nit, a les nou en punt. Programa monumental. El drama detectivesc en 4 actes, «La reina de los apaches», i el celebrat drama romàntic castellà en 4 actes, «La reina joven». Dilluns, últimes de «Los apaches» i «La reina joven». Dijous, 6 benefici dels porters i acomodadors.

GRAN TEATRE CIRCOL DE SANS

Grau companyia còmic-dramàtica dirigida per D. FRANCISCO TRESSOLS

primera actria PILAR SANTOLARIA.—Avui diumenge, dos quarts de quatre.

EL HAZ DE LENA (5 actes) i ROSO Y VENENAMIENTO (1 acte). Entrada i butaca 80 cèntims (inclou el timbre).

Despatx de localitats en el kiosc «El dorado» Rambla de Catalunya (s'anirà Rda. Universitat).

FRONTO COMTAL

«Dos grans partits per a avui a les quatre en punt».

Les grans obres a Catalunya

EL PORT DE BARCELONA

La nostra informació

Seguint l'informació, començada dies enrera, sobre'l port de Barcelona, avui acabem de donar la sèncera, amb un plaol de lo que serà el port quan acabit, i el projecte d'Estació-Port, per a que's vegi algun dels edificis que han de construir-se.

El dic surant i deponent

Seria convenient un harguissim article per a donar una idea exacta del funcionament, utilitat i curiosa que amb tanta facilitat aixeca, quan acada amb la seva força màxima 6 milions 500 mil kilòs, es dir 6,500 tonelles.

Però, sense assegurar si cau o no en erro, anem a explicar, amb una ben clara i per a aquells que no coneixen lo que és el dic, qual és la seva construcció i el seu funcionament.

El dic, en la seva aparència exterior, no té gran cosa de particular. El seu aspecte és d'una massa de ferro, que sura damunt l'aigua, en forma de dipòsit granuós, unit a altres dipòsits més baixos a banda i banda i elevatament és així.

La part alta que's veu més del dic, i que més aparència té de dipòsit, és lo que hom diu el cap, els braços, la voluntat que mou el dic. Allí dintre hi ha les màquines i calderes, les bombes, les vàlvules i el dipòsit, en la coberta superior del dipòsit, en el pont de lo que té tant de nau com de dipòsit, les xemaneies, els kioscs dels quals tenen el comandament de la nau.

En els moments solemenials que s'aixequen o baixen novament a la mar els vaixells que han estat en el dic, des de allí, el cap, el cap i l'aigua que hi ha en cada un dels compartiments-estanyes de cada pont, l'estabilitat del dic i per lo tant del barco que posa a l'or, tot els incidents que sobrevenen i els que poden sobrevenir. L'ull vigilant d'aquest home té de veure i prevenir tot, puix una maniobra equivocada podria causar una catàstrofe, però tot està previst.

Desd'el seu lloc, a una senyal del quefa, paren les màquines, se tanquen les comportes, i el dic s'aixeca en la seva immensitat o s'enfonsa. I anem ara a explicar la maniobra de posar un vaixell a l'or.

El dic està separat en tres seccions. Ara suposem que un dia deu entrar-hi un vapor de 6000 tonelles. Per a aixecar-lo serà precis que s'aixequin les tres seccions de llarg a llarg, fent un lloc de més de 100 metres. Unides ja les tres seccions, i preparat davant la porta de la dàrsena del dic, el vaixell que ha d'entrar-hi, per medis mecànics i automàtics, els compartiments de les esponentes, els dipòsits del dipòsit, s'omplen d'aigua, i el dic s'enfonsa de mica en mica, fins que ho està prou que permet al vapor entrar en les aigües que en part cobren l'aigua. Aleshores la porta de la dàrsena s'obria, i, magistral, entra el gegant de ferro, de cop, fins a col·locar-se damunt l'altre gegant que l'ha d'aixecar. Quan està ben bé en el seu lloc, quan estan preses totes les precaucions, comencen a funcionar les màquines que mouen les poderoses bombes, i comença l'aixugament de l'aigua dels compartiments-estanyes, es dir el buit de l'aigua, i aleshores comença a surar, poc a poc el dic, per la seva força d'emersió. Tal com va surant se troba amb la quilla del barco, s'aixugant ben bé el gegant en el torn de l'altre, i per fi l'aixeca, a pesar de la resistència de 6 milions de kilòs, que l'altre oposa. Ha triomfat l'enginy i la ciència dels homes. El barco queda en sec del tot. Ara els operaris resseguraran la seva carcassa, curaran les seves ferides, el rentaran de les bordes a la quilla, de la proa a popa, de cap a peu, i, neix, puja, i, rellena, dintre uns quants dies tornarà a la mar a solcar les aigües de les mars. Per a deixar-lo damunt la mar no caldrà més que repetir la maniobra, en forma inversa.

Des de 1903 fins als últims dies de l'any passat, han entrat en el dic 962 embarcacions, que en total feien un conjunt de 1.245.312 tonelles, a més dels diversos flotants de la Junta d'Obres del Port, i 62 grans blocs destinats al dic de l'Est, dels quals hem parlat en l'article anterior.

El dic, de cada dia presta més serveis i més perfectes, de lo qual n'és una bona prova els ingressos i beneficis que foren respectivament de: ingressos any 1906, pesetes 82.644'21, beneficis 9.661'57; pesetes; ingressos any 1910, pesetes 138.806'28; beneficis 9.661'57; pesetes; ingressos any 1911, pesetes 151.751'04; pesetes.

El personal empleat en el maneig de l'aparell és de 35 persones, comptant desd'el que fa de manobres, maquinistes, fusters, pintors, buc i demés.

Després que funciona no hi ha hagut mai el més petit defecte ni en els braços que han entrat en el dic, ni en el mateix.

Nombre i cabuda dels magatzems del Port

En el perímetre del Port hi ha actualment els magatzems que s'indiquen:

2 en el moll de Boleurs, de 40 metres d'ample per 84 de llarg, altre de 40 per 108; en el moll de la Barceloneta, 2 de 40 per 145 i 175 metres de longitud, respectivament; en el de la Muralla, 2 de 50 per 215 i 265, respectivament; en el d'Espanya, 2 de 8 per 60 i 18 per 60 metres; en el de Barcelona, 4 de 15 per 60 metres; en el moll d'Espanya, 1 no s'arrega gran de construir-se'n 6 més i en el de Barcelona han de montar-se'n altres dos a la major breuitat.

Entre tots aquests magatzems ocuparan una superfície de 64.000 metres quadrats.

Suposant ara que en cada metre quadrat, entrem per terme mitjà, segons la classe total variable de mercaderies uns 3 tonelles, podrien dipositar-se en els 200 mil tonelles, 200 milions de kilòs de mercaderies.

Ara, suposant que aquestes mercaderies s'haguessin de transportar, d'una sola vegada, vapors que admetessin 5 mil tonelles de càrrega, resulta que serien necessaris 40 vapors. Suposem, ara, novament que els vapors tenen 100 metres d'eslora i naveguen en alta mar, en fila, separats uns de l'altre per una distància de 200 metres, resultaria que farien una línia de 12 kilòmetres. Bonica flota i bonica línia!

Quan les obres actualment en construcció siguin acabades, aquests magatzems s'aniran augmentant per altres que s'aixecaran, fins al nombre de 14 més, de tanta o superior capacitat que actuals, essent per lo tant doblat el nombre i tonelles de mercaderies que es dipositaran.

Els braços del port

Dijem els braços del port, an aquells braços que s'aixequen les seves grans pèrdues en l'aire, presentant-se damunt els magatzems, els braços o les aigües, i que's diuen «grues».

Escampats pels diversos molls 72 d'aquests

brayos se posen sobre les naus, allueixen els seus tancals cap a les chodenes i cobertes, i amb calma, però sense interrupció, les budes de la seva càrrega i tornen a omplir-les novament, incansables, amb força que no s'acaba mai. Están repartits així:

En el moll de la Muralla 8 grues elèctriques de 3 tonelles de potència cada una; en el de la Barceloneta altres 8, de 2 tonelles de força; en el d'Espanya una de 1 i mitja tonelles; escampades pels molls d'Espanya, Dipòsit, Muralla, Drecanes i Barcelona, fixes o mòbils, 30 grues hidràuliques, que van de les 25 a 1 i mitja tonelles.

En el moll del Rebaix una de vapor, fixa, de 10 tonelles i al llarg de les vies del port una de mòbil, de vapor, de 10 tonelles també; en els molls de Pescadors, Pont, Nou, Llevant, etc., altres 24 grues de mè, de 8 a 1 i mitja tonelles de força, completant l'exèrcit de forqups que durant l'any aixequen tant milions de kilòs.

Ademés, per al servei de les obres del port i del comerç, que poden anar per l'aigua de l'un costat de port a l'altre, hi ha una cabina de 80 tonelles de potència i 2 de 25 tonelles.

Dintre d'aquests mesos, de les 30 grues hidràuliques ja esmentades, 10 seran transformades en elèctriques per a destinarse-les al moll de les Drecanes i Barcelona, empla-

En els edificis per a l'Escola de Pesca i altres per a les necessitats dels pescadors.

En aquest edifici ademés de l'Escola de Pesca, propiament tal, hi ha varies seccions: dormitori i estalga del quefa del Varador dels pescadors; una sala menjador, i dormitori i cuines per als pescadors forasters; un taller de tinctoria de xarxes, dugues calderes i lloc per a altres, i 15 dipòsits per al rentat de xarxes; i altres petites sales auxiliars; el terrat està habitat per a l'ajut de les xarxes.

Entre el «Dipòsit del Comerç» i el Moll de la Muralla hi ha la Casa de Màquines i tallers de la Junta d'Obres.

A la Porta de la Pau aixeca la seva silueta amb les quatre cúpules coronant-lo l'Embarcador de Viatgers (Mundial Palace), construït també per la Junta d'Obres del Port.

Diffícilment hi ha cap barceloní que no coneixi, al menys de part de fora, el Mundial.

Consta l'edifici de planta baixa, primer pis i un segon que no més agafa part del primer. En els baixos estan les dependències de la Duana, per a reconèixer els equipatges dels viatgers que arriben per la via marítima, una gran sala per a dipòsit i inspecció dels butllois; després per a correus i telegrafs, carterers, polítics, rentamans, water, venda de segures, de llibres, postals i periodics, etc.

En el primer pis, i en saló variatament sumtuós, un calé restaurant, bany, renta-

L'extensió total dels molls

Tots els molls del Port, comptant els nous i els antics, sumen més de 10 kilòmetres, desd'el mateix.

Moll de Llevant, 750 metres; segon del Llevant, 600; Moll del Dic surant, 200; segon del Dic, 200; de Catalunya, 300; Nou, 400; Varador i Embarcador de Pescadors, 150; Boleurs, 520; Rebaix, 180; Barceloneta, 300; del Dipòsit, 290; Espanya, 1.450; Muralla, 500; Drecanes, 180; Barcelona, 1.180; Sant Bernadí, 530; Pont, 1.250; Costa, 500; Contra-dic, 500 en total, com hem dit, 10 kilòmetres.

Vaixells auxiliars del Port

És un capítol interessant el que ara anem a tractar. Els vaixells auxiliars del port representen quelcom de lo més essencial de la vida del mar. Son les dragues que seguitament neteja el fons, per a que aquell lloc d'el aqua per a les naus de gran calatja, les dragues que graven al fons ha d'assestar-se els luturs murs, que omplen a raig, altres, els buids, entre mur i mur, dels molls en principi construïts; son els gringuls no menys útils; son els barcos bombes, per a remoure i extingir d'incendis; son els altres remolcadors; son els dracs per a buques, etc., etc.

Anem en primer lloc a parlar de les característiques d'alguns dels vaixells propietat de

La Junta del Port

Formen actualment la Junta d'Obres del Port, els següents senyors:

President: El senyor Governador de Barcelona.

Vice-president: Rómulo Bosch i Alsina.

Vocals nals: El senyor comandant de Marina, El senyor Inspector general, director de les obres, don Juli Valdes Humaran. El senyor Administrador de la Duana, El senyor Administrador de la Sanitat Marítima.

Vocals electius: don Manuel Porcar i Tio; don Josep Cornet i Mas; don Manuel Marqués; don Josep Gasó i Martí; don Pau Vila; don Ignasi Girons; don Joan Barata; don Pere Sust Estapé; don Joan Perpiñá; don Bartomeu Gualons; don Rafael Morató Santelme; don Francisco Casanova Mir; don Josep Tey.

Director: don Juli Valdes Humaran; don Josep Ansel, don Josep Manuel Jauregui; don Josep Codrera.

Aquests son els homes que acompanyats dels obrers, héroes anònims de tota gran empresa, lluitadors amb la terra i el mar, amb el seu amor a Barcelona i a la ciència, i el seu reconegut talent durant endavant la grandiosa obra del Port de Barcelona.

Endavant

Hauria vist, amio lector, lo que és i lo que serà el nostre port. No còpiu dubte que ens hem deixat moltes coses per a dir, però l'indole del nostre treball, no nos permetia més de lo que havem fet. Amb nosaltres hauràs seguit tots els indrets del port i t'hauràs fet càrrec de l'immensitat que representa aquesta obra que la nostra ciutat volguia veure endavant amb tanta empena formidable; pots recordar lo que era el port i lo que és lo que avui, i aleshores veuràs lo que és i lo que és. Els plans per al pervindre son grandiosos, gemen cosa de gegants. Ara s'ha omplert la mar; dones demà se burlarà la terra!

Imaginat el port dintre 20 anys no més. Totes les dàrsenes treballaran febrament. Mirat des de Montjuïc, el port serà un formiguer ont se bellugaran nombrosos naus petites embarcacions; vapors de totes mides; màquines i vapors; cales de totes mides; naus, l'home, senyor del món, el més insignificant, vist d'aquella alçada dominant-ho tot. I com a esplendenta coronació d'aquesta vida de treball, la boira, el fum, l'ole de tot, fent-se damunt de naus, aigües i homes.

És veritat que'l port queda com tancat dintre un cercle de pedra i ferro, però jo t'he dit que si tens gana de veure el mar amb tota la seva bellesa sobrada des d'arriba-te al Dic de l'Est; allí trobaràs espai, llum, aire ric i vibrant; i pots no es lluy el dia que pugis passejar per damunt dels magatzems de la Junta d'Obres, en terrassa grandiosa.

Per a acabar, hem de dir que des d'ara veuràs la nostra ciutat per la banda marítima, Porta de la Pau, serà de les més monumentals que's construïràn, construït alguns edificis en projecte i altres actualment en construcció; el Mundial Palace, el monument a Colom i al fons el Banc de Barcelona i la Rambla.

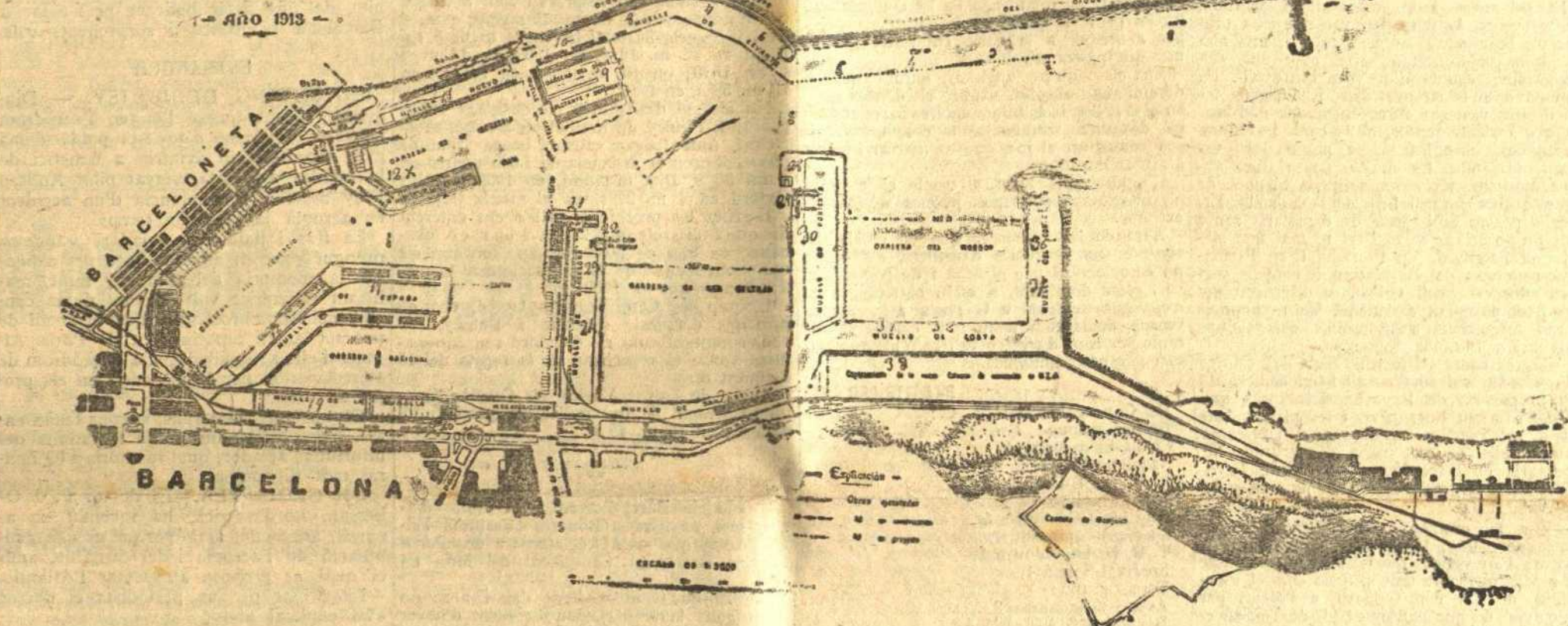
Que tot sigui per a la major honra i glòria de la ciutat barcelonina, la ciutat per Verdader i la de la oda de Maragall. Endavant.

PERE DE PRADES

PUERTO DE BARCELONA

Plano de las obras ejecutadas en construcción y en proyecto.

— Año 1913 —

Explicación del plànol

1, Torre far. 2, Espai futur per als vaixells en quarantena. 3, 4 i 5, Llatzerat, Sanitat, Parc d'abastiment, Llastre. 6, 7 i 8, Magatzems futurs. 9, Dic surant i deponent. 10, Oficines i magatzems del Dic. 11, Magatzems futurs. 12, Escola de Pesca vora'l Varador. 13, Mercat de Pescadors. 14, Grans magatzems de la Barceloneta. 15, Dipòsit del Comerç. 16, Casa de màquines. 17, 18, Magatzems futurs. 19, Grans magatzems del Moll de la Muralla. 20, Embarcador de viatgers. 20 X, Estació Port (Mundial Palace). 21, Embarcador de passatgers. 22, Reial Club de Regates. 23 i 24, Magatzems futurs. 25, Pabelló per als carboners. 26, Magatzems futurs. 28, 29 i 30, Descàrrega del Carbó. 31 i 32, Magatzems futurs. 33, Estació M. S. A., Port. 34, Pabelló pràctic port i aigua. 35, 36 i 37, Dipòsit del petroli i magatzems futurs.

Els Dipòsits de Comerç

Aquests dipòsits, construïts per la Junta del Port, tingueren com objecte el trasllat dels mercaderies de transit. Aquí se dipositen, per durant uns dies que poden arribar a 40, mercaderies que no's queden a Barcelona, per a tornar a embarcar o bé t'ren, per les vies de ferrocarril cap a l'estranger.

Sigui pel obstacles que durant molt temps s'oposaren al seu desenvollop, sigui perquè així ho cregués convenient, la Junta del Port arrendà aquests magatzems, en públic concurs, a la societat «Crédito y Docks de Barcelona», en 1910. Durant aquest temps el moviment ha augmentat quelcom; però no lo que devia i pot.

Els magatzems formen 2 cossos d'edifici, independents, separats per un pati central de 10 metres d'ample, i contenen un soterrani i tres pisos.

El número de magatzems, entre pisos i soterranis és de 60 que permeten cada un un magatzematge de 1000 tonelles, essent per lo tant la cabuda general dels magatzems de 60 mil tonelles.

La càrrega i descàrrega dels vaixells que paren als magatzems, sobre tot el cereals, se fa amb molta rapidesa per medi d'ascensors, munta-càrregues, i dos potenes grus elèctriques.

Edificis complementaris del Port

Els edificis complementaris existents avui al port, son varis i per a necessitats diverses; esmentarem alguns d'ells.

Començant pel Dic de l'Est, ens trobem amb uns elegants edificis, a lo llarg de la dàrsena del Dic surant, dedicats a magatzems del Dic, a habitacions dels encarregats del mateix, i a les oficines de la direcció.

Entre el Moll Nou i els del Rebaix i Boleurs, hi ha l'antig Vardar, avui tant reformat que sembla nou del tot, qual objecte és la recepció i arreglo de barcos de poc tonellatge. Al costat del Vardar i vora'l Moll de Pescadors, el «Mercat de peix» que objecte no cal ja esmentar. No lluny del Mercat es-

mentem els edificis per a l'Escola de Pesca i altres per a les necessitats dels pescadors. En aquest edifici ademés de l'Escola de Pesca, propiament tal, hi ha varies seccions: dormitori i estalga del quefa del Varador dels pescadors; una sala menjador, i dormitori i cuines per als pescadors forasters; un taller de tinctoria de xarxes, dugues calderes i lloc per a altres, i 15 dipòsits per al rentat de xarxes; i altres petites sales auxiliars; el terrat està habitat per a l'ajut de les xarxes.

Entre el «Dipòsit del Comerç» i el Moll de la Muralla hi ha la Casa de Màquines i tallers de la Junta d'Obres.

A la Porta de la Pau aixeca la seva silueta amb les quatre cúpules coronant-lo l'Embarcador de Viatgers (Mundial Palace), construït també per la Junta d'Obres del Port.

Diffícilment hi ha cap barceloní que no coneixi, al menys de part de fora, el Mundial.

Consta l'edifici de planta baixa, primer pis i un segon que no més agafa part del primer. En els baixos estan les dependències de la Duana, per a reconèixer els equipatges dels viatgers que arriben per la via marítima, una gran sala per a dipòsit i inspecció dels butllois; després per a correus i telegrafs, carterers, polítics, rentamans, water, venda de segures, de llibres, postals i periodics, etc.

En el primer pis, i en saló variatament sumtuós, un calé restaurant, bany, renta-

la Junta d'Obres; després esmentarem lo que son altres, adquirits pels contractistes de les diferents empreses, puix que tots tenen una manera característica de treballar.

En primer terme esmentarem la draga de dragatge, que fa ja anys és propietat de la J. del P. No cal més que ens estenguem en gaires detalls al parlar d'ella, puix son moltes les persones que l'han vist funcionar, rodant el seu eix horitzontal de caixons metàl·lics que s'agiten el lit del port i extreuen aigua, fang i guix, d'un plegat. El fang extret pels dipòsits o «cangulons», és buidat als «cangulons», barcos dipòsits expressos, que després son remolcats a la mar i allí, per medi de comportes automàtiques, buiden els detritus del port. Amb això queda també explicat lo que son els «cangulons», de 80 metres cúbics de cabuda.

Per al servei d'incendis, fa uns tres o quatre anys que's compra amb dos vapors-bombes de 180 tonelles, amb dos màquines de 250 cavalls cada un. L'objecte d'aquests vapors ja s'explica amb el nom: la seva finalitat és acudir allí ont hi hagi un incendi o bé ont sigui necessari el servei de dragatge (dintre el port), per a l'extinció d'incendis, en aquells barcos que per avaries s'incendien i corrin perill d'anar a fons. Son vaixells auxiliars que fan molta feina en el nostre port, i que han prestat ja valuosos serveis, des de que funcionen.

Hi ha també per al servei de les obres, 3 trens complets per a bucos, es dir, tres barques amb les seves bombes d'aire, cambrois, aparells i tot lo necessari per a ajudar el treball i delicat treball dels homes, sola l'element aigua; un remolcador de 70 tonelles; altre de 30, 4 automòbils; barcasses i llanxes per a les obres, i gran nombre d'altres petites embarcacions, per a tots els serveis.

Durant les obres, adquirides per les empreses de les màquines, o contractades per la Junta, durant un quan de temps, han hagut altres dragues, tant de rosari com d'aspallat. I com el tipu aquest no hem explicat el funcionament de cap, ho farem de la que té per nom «Mediterrani».

La draga «Mediterrani», resulta un model dintre'l seu gènere, no tant sols per la seva potència, sinó per la perfecció dels seus mecanismes. Aquesta draga, pot emmagatzemar en la seva «cantaral» un màxim de 554 metres

bomba amb una o altra tuberia. Aquesta bomba està construïda de manera que pugui dragar (aspirar), fins a la profunditat de 14 metres sota'l nivell del mar, i la seva potència és tal que pot impulsar l'aigua a 300 metres i a una altura de 6, sobre les aigües. La tuberia té un diàmetre de 60 centímetres. La màquina moutrà té 500 cavalls de força i pot imprimir al barco una velocitat de 8 milles per hora.

Descarregant fora port, per medi de les comportes, pot fer la draga 6 viatges diaris, i descarregar a terra per medi de les tuberies, 4. Resultat de totes maneres que durant un dia pot aspirar d'aigua un espai de 2000 metres cúbics.

L'empleu d'aquesta draga és més productiu que les de «cangulons», puix el seu treball se redueix a obrir un solc en el sentit de la marxa endavant del barco.

Lo que costa i lo que costarà el Port de Barcelona

Des de primer de juliol de 1870 en que entrà amb tota normalitat en funcionament la Junta del Port de Barcelona, fins a darrers de l'any passat de 1912, van gastar per a la construcció i conservació de les obres del port, 85 milions de pesetes, aproximadament. Quan sigui acabades les actuals obres, segons el plànol actual, se calcula que no baixaran de 150 milions.

El medi econòmic per a dur endavant les obres, son: els arbitris establerts per la descàrrega de mercaderies; l'exploatació de diversos serveis; els empréstits que la J. del P. pot emetre, i una recent subvenció de l'Estat, de 150 mil pesetes anuals.

Els ingressos del port son una renda sana, ja que de cada dia va en augment.

Per a que's vegi donem un resum de gastos i ingressos durant els darrers anys de 1907 a 1910:

INGRESSOS

Any 1907 4.682.313'19

» 1908 7.564.763'97

» 1909 5.793.935'62

» 1910 5.853.477'43

Total en 4 anys 28.894.490'21

GASTOS

Any 1907 6.837.260'75

» 1908 7.030.888'12

» 1909 6.142.777'72

» 1910 6.298.474'63

Total en 4 anys 26.328.601'22

Les naus que entren cada any

Any 1907 3.577

» 1908 3.733

» 1907 3.621

» 1910 3.684

Total en 4 anys 14.815

El número de vaixells que entren al port cada any, pot calcular-se, per terme mig, en 3.600. Vegis els que entraren durant els anys de 1907 a 1910:

El port de Garraf

Per les dificultats de trobar amb bones condicions la gran quantitat de pedra que era necessària per a les obres del port, se pensà d'ont podrien extreure aquestes pedres monnyes que son els dies de Llevant i Ponent, acabant per a decidir-se que les costes de Garraf podrien ésser aquest lloc.

Molts dels nostres lectors haurán vist, travessant nombrosos foradades de la línia de M. S. A., en les costes de Garraf, un petit port, devall un blanc caseró: és el port de la del port de Barcelona, distant de la ciutat 27 kilòmetres per ferrocarril, i 17 milles per mar.

El port es prou segur fins per les fortes tempestes de Llevant, i prou gran per a tots els serveis a que se'l destina.

No molt lluny d'allí s'exploata una pedrera de 110 metres d'altura sobre'l mar, però les obres que fa per a allí l'esmentada Compañia han limitat la seva explotació, obligant a construir un túnel sota la línia i arcar la pedra més lluny, en altres pedreres.

La barriada que's veu damunt el petit port és la dels treballadors del mateix i de les pedreres, i és prou capaç per a totes les necessitats.

El futur port

Se calcula que l'actual port abastarà per les necessitats de Barcelona, per un període de cent anys. Però i després?

L'actual port no pot aixamplar-se ja més. El Dic de l'Est, té el màxim d'extensió que pot tenir, tenint present les facilitats necessàries per a entrar els vaixells al port. I ho puguem allargar el Dic de l'Est, és impossible fer noves obres a lo llarg de la costa, les quals quedarien desahugades, i els barcos en elles anclats a mercès de tots els temporals.

Però les necessitats de la nostra ciutat no's deturaran aquí, ben segur, i cal pensar amb nous espais per a aquestes necessitats venidores. I d'aquí el port interior que comença a dibuixar-se; i del qual hem parlat ja.

Té variis objectes aquest port. Primer, descarregar el port antic, creant en el nou un port franc o «zona» neutra; segon, sanejar els terrenys pantanosos d'una part del Pla de Llobregat.

Començan a fer-se alguns plànols, i avui n'hi ha ja un d'estos que, més o menys modificat, pot ésser el plànol del futur gran port interior. Aquest plànol comença amb un gran canal que s'obre en la platja de Can Tons, de 100 metres d'ample. El canal se'liu terra endins, i allí se formen 5 grans dàrsenes a l'entorn de les quals s'aixequen les fàbriques i magatzems del port franc o zona neutra. El port és d'una capacitat immensa.

La Junta del Port

Formen actualment la Junta d'Obres del Port, els següents senyors:

President: El senyor Governador de Barcelona.

Vice-president: Rómulo Bosch i Alsina.

Vocals nals: El senyor comandant de Marina, El senyor Inspector general, director de les obres, don Juli Valdes Humaran. El senyor Administrador de la Duana, El senyor Administrador de la Sanitat Marítima.

Vocals electius: don Manuel Porcar i Tio; don Josep Cornet

Centres i Concerts

SORIANO

La missa laïca, és una d'aquelles que pot fer bastant el seu efecte, segons la manera com se celebra. En aquest cas, la missa laïca, que és una missa de presentació, és una missa que pot fer bastant el seu efecte, segons la manera com se celebra. En aquest cas, la missa laïca, que és una missa de presentació, és una missa que pot fer bastant el seu efecte, segons la manera com se celebra.

PAU DE LA MÚSICA CATALANA

La Pau de la Música Catalana, és una d'aquelles que pot fer bastant el seu efecte, segons la manera com se celebra. En aquest cas, la Pau de la Música Catalana, que és una missa de presentació, és una missa que pot fer bastant el seu efecte, segons la manera com se celebra.

CATALUNYA NOVA I ATENEU NACIONALISTA REPUBLICÀ

En el local d'aquestes entitats, situat al carrer de Sant Simplicí, 6, segon, tindrà lloc, a les quatre de la tarda, una gran vetllada teatral a càrrec del quadre escènic de les matèries, representant l'interessant comèdia dramàtica de Morató «El tesor» i la comèdia de un acte «Dissabte de Gloria».

ATENEU MARQUES DE LA MINA

El Ateneu Marques de la Mina (Barcelona), amb motiu de l'inauguració de la temporada tindrà lloc, a les quatre de la tarda, una gran vetllada teatral a càrrec del quadre escènic de les matèries, representant l'interessant comèdia dramàtica de Morató «El tesor» i la comèdia de un acte «Dissabte de Gloria».

Ellet del Treball

Els fideuers

En els vaguetes de la casa Saula de Caldes de Malavella, hi ha una gran vetllada teatral a càrrec del quadre escènic de les matèries, representant l'interessant comèdia dramàtica de Morató «El tesor» i la comèdia de un acte «Dissabte de Gloria».

Ram d'Estanieria

La Societat del Ram d'Estanieria, celebrà el seu gran congrés, a l'Hotel de la Pau, a les quatre de la tarda, una gran vetllada teatral a càrrec del quadre escènic de les matèries, representant l'interessant comèdia dramàtica de Morató «El tesor» i la comèdia de un acte «Dissabte de Gloria».

Agricultors de Barcelona

Se convocà als agricultors de Barcelona a una gran vetllada teatral a càrrec del quadre escènic de les matèries, representant l'interessant comèdia dramàtica de Morató «El tesor» i la comèdia de un acte «Dissabte de Gloria».

Informació

BARCELONA

LES NOSTRES PLANES.—Per extensió de la compaginació del diari, hem decidit que la «Plana Artística Literària», que cada diumenge, en lloc dels dijous, ens hem d'apropiar.

En canvi publicarem cada dijous una «Plana Esportiva».

Creiem que les nostres lectures veuràn amb gust la publicació setmanal d'aquestes dues planes.

Tots els nens prenen amb delit el «Malte Kneipp». És impossible trobar una beguda més adequada per al organisme infantil, que'l «Malte Kneipp» amb aquest està la salut!!

La secció de Literatura de l'Ateneu Barcelonès acaba d'organitzar una sèrie de conferències monogràfiques sobre diferents escriptors catalans medievals i amb el principal objecte de donar a conèixer els darrers resultats de l'investigació històrica-literària, tant conreuada ac-

rec dels mateixos especialistes als quals se deuen dites investigacions, s'ajustaran durant el mes de març a la següent distribució:

Dia 1 i dia 8: «En Bernat Metge i les seves obres», pel doctor don Lluís Nicolau i de Oliver.

Dia 15: «Sor Isabel de Villena (1430-1490) i el seu segle literari», per mossèn Jaume Barrera.

Dia 22: «En Cervell de Girona, el darrer trobador català», per don Jaume Masó i Torrens.

Dia 29: «El Pseudo-Febrer: un cas de falsificació literària», per don Manuel de Montoliu.

Totes aquestes sessions seràn públiques i començaran puntualment a tres quarts de deu de la nit.

Com ja s'ha indicat, la primera de dites conferències tindrà lloc ahir dissabte, dia primer de març, a tres quarts de deu, anant a càrrec del senyor Nicolau, qui tractarà especialment de la biografia de Bernat Metge, reservant-se per a la conferència següent l'examen crític de la seva producció.

El tresorer de la Junta d'Auxiliis per a les víctimes del Rif ens prega la publicació de la següent llista de la subscripció nacional:

Suma anterior, 193,620 pessetes.

Quart envi de la Junta Provincial de Tarragona, 132'35.

De la senyora presidenta de la Junta local de Centelles, 50.

Total, 193,802'35 pessetes.

La comissió d'observacions sísmiques de l'Observatori Fabra ens comunica que durant la setmana que va del dia 21 al 27 del passat febrer, els microsmes allencaven una notable intensitat els dies 21 i 22. Durant els demés dies no són perceptibles.

El dia 25, el pendul cònic registra sol·lisme cap a les 7 h. 40 m. i cap a les 12 h.

La conferència que donà el passat dijous a l'Ateneu Obrer de Barcelona l'enginyer industrial don Josep Serrat, sobre tema «Energia i Cultura», se vegé molt concorreguda. El conferenciant, després d'explicar l'objecte de la conferència, que era demostrar l'importància que en el progrés social havia tingut la conjunció de l'energia material i la cultura general i tècnica, feu notar que en tal avenc hi havien contribuït els enginyers, els intermediaris i els obrers, i que sense la cultura del treballador no s'hauria arribat al progrés actual.

El senyor Serrat fou molt aplaudit. El president de l'Ateneu, després d'agrair el concurs del conferenciant, li feu entrega del títol de soci honorari de la esmentada entitat.

El desembre de l'Escola Catalana Mossèn Cinto i les notes que formen part del cor infantil del mateix nom, han fet durant el passat mes de febrer, 93 imposicions a la Caixa d'Estalvis Escolar Mossèn Cinto, havent ingressat a la mateixa, 42'10 pessetes.

Per la quantitat imposada ja, a la mentada caixa, els hi han correspost llibres de la Caixa de Pensions per a la Veïlla i d'Estalvis, als deixebles de l'escola, en Francesc Gualvo; Rafael Ginés, Artur Roig i Josep Relats.

-DROGUERIA SUCURSAL DALMAU

Licors, vins i xampany.

La Banda Municipal, situada en el Passeig de Gràcia, encara amb la Gran Via, tocarà des de les onze, les peces següents:

«Missa religiosa», Freixa.

«Princesse jaune», overture, Saint-Saëns.

«Ludi di Gladiatori», dramàtica, Vianetti.

«Les Erinnyes», divertissement, Massenet.

«Don Joan», fantasia, Mozart.

La secció tercera de la Cambra Oficial de la Propietat Urbana anomenada «De edificació i higiene», ha acordat en la seva darrera reunió divulgar l'importantíssim treball del doctor D. A. Lleó i Morera sobre la «Contribució a l'estudi bacteriològic de Barcelona».

—TOS, BRONQUITIS cròniques, les curen radicalment les GOTES HELENIANAS. 2 pessetes frasc, farmàcies i especíes.

L'Institut Médico-Farmacèutic celebrà sessió científica ordinària el dia 3 de març a les nou i mitja de la nit. El doctor Umbert i Presentarà alguns exemplars de paràssits trofocitos.

El doctor Durán: «Valor clínic de la llengua en patologia gastro-intestinal».

Ha sigut llicenciat en Farmàcia a l'Universitat de Barcelona, don Jaume Vila Alvarez, metge de Palau d'Anglesola (Lleida).

El poble que tant estima al senyor Vila, experimenta fonda satisfacció per l'honor que li dona la càrrega novament adquirida.

El ministre de la Guerra ensenyà als periodistes un telegrama de Centa dient que en la plaça i en el camp no ocorrien novetats, lo qual desmentia els rumors que circulaven al·ludint procediments de París de que regnava agitat en aquell territori.

El ministre de l'Interior ens va dir que parlaria en el Consell de la Presidència dels regis de l'Alt Aragó i que portava variats expedients.

El demés ministres res ens van dir.

Concentració de recutes

València. — S'ha efectuat la concentració de recutes corresponents al capítol del 1912, sense cap incident.

Han faltat molt pocs i aquests per causes justificades.

Defunció

Cádiz. — Ha mort el contralmirall de la reserva don Ferrán Berrojo i González.

L'enterro va estar molt concorregut. El regiment d'Alava tributà honors al cadàver.

Incendi del Teatre de Belles Arts

San Sebastián. — Davant les cròniques del teatre de Belles Arts desfilà molta gent.

El jutge instrueix diligències per a determinar responsabilitats pel incendi.

Una casa pròxima que també s'hendava amagada desplomar-se. Els inquilins l'han abandonada en vista del perill que corrien.

Estàn repant-se les demés cases a les que's propagà el foc.

El teatre estava assegurat en 108,000 pessetes.

El conflicte de les verdurers

Saragosa. — S'ha solucionat el conflicte dels hortolans i les verdurers. Convengué aquests de que no eren secundades en la vaga acordada obrir sos llocs del mercat.

Acudiren bastants hortolans i se varen fer transaccions com d'ordinari.

Accident

Duen d'Alagón que al sortir d'aquella estació i tren ràpid de Bilbao va caure a la via i malaguinà, anomenat Revellon, que va morir a conseqüència del cop que va sofrir. Tenia 30 anys i era natural de Madrid.

Per a les víctimes del Rif

El pròxim diumenge, s'efectuarà en el despatx del capítol general el repartiment de donatius recollits per subscripció iniciada per S. M. la reina, a les famílies dels soldats morts en la campanya del Rif.

Sos se repartiran els donatius corresponents a les famílies que residixen en aquesta capital, puix a les dels pobles, anirà el comitè del Serrallo a portar-los.

A l'acte del diumenge hi assistiràn les autoritats i les dames que formen part de la comissió recaudadora.

Lo de les Notaries

En vista de la campanya que's fa a Catalunya per a que's derogui el real decret de 18 de juny de 1911, que's contrahia a Madrid les oposicions a Notaries, molts advocats i notaris de diverses regions de Espanya gestionen dels poders públics la contrari de lo que catalans pretenen.

Su fenden en que la descentralització perjudicaria evidents a tots els opositors, perquè tenint que actuar en cada una de les Audiències en que hi hagi vacants se veuràn obligats a presentar altres tantes sol·licituds, a pagar altres tants drets d'examen i a fer els viatges corresponents, amb el gast d'esperança durant el temps que durin les oposicions.

Ademés, seguint freqüent que's celebren simultàniament oposicions en variis col·legis notariais, resulta limitat el dret dels opositors per l'impossibilitat de pendre part en les oposicions en dos llocs distints a la vegada.

Quan també que la descentralització redunda en perjudici de l'indústria notarial, ja que la tribuna d'oposicions tren als més aptes entre un número limitat d'opositors, segons els privilegis que's pugan disposar de temps i diner suficient.

Altra raó és que's funda és que la centralització, permetent acumular les vacants que ocorren en un determinat període, donaria facilitats als opositors.

Altra raó és que's funda és que el programa que's exigeix en totes les Audiències i idèntics és excessiu, pel menys fet de celebrarse les oposicions a Notaries davant un sol tribunal, encara que es sigui constituït en territori distint d'aquell en que radiquen les Notaries, no pot menysprear-se en res els furs regionals.

S'ha nomenat una comissió d'advocats i notaris que opinarà, la qual convidarà als companys advocats i notaris a que presentin els seus consells per a emprendre una activa campanya en pró de la centralització de les oposicions.

El se aporal

Palma. — El vapor correu «Banyer» s'opon la seva sortida per a aquesta a causa del fort temporal que regna.

El diari republicà reconeix que ha estat un fracàs de la seva organització i no haver pogut proclamar candidats en l'avantguarda.

La premsa republicana

El diari republicà reconeix que ha estat un fracàs de la seva organització i no haver pogut proclamar candidats en l'avantguarda.

El avant votació

El diari republicà reconeix que ha estat un fracàs de la seva organització i no haver pogut proclamar candidats en l'avantguarda.

Política internacional

El diari republicà reconeix que ha estat un fracàs de la seva organització i no haver pogut proclamar candidats en l'avantguarda.

El diari republicà reconeix que ha estat un fracàs de la seva organització i no haver pogut proclamar candidats en l'avantguarda.

El diari republicà reconeix que ha estat un fracàs de la seva organització i no haver pogut proclamar candidats en l'avantguarda.

El diari republicà reconeix que ha estat un fracàs de la seva organització i no haver pogut proclamar candidats en l'avantguarda.

El diari republicà reconeix que ha estat un fracàs de la seva organització i no haver pogut proclamar candidats en l'avantguarda.

El diari republicà reconeix que ha estat un fracàs de la seva organització i no haver pogut proclamar candidats en l'avantguarda.

El diari republicà reconeix que ha estat un fracàs de la seva organització i no haver pogut proclamar candidats en l'avantguarda.

El diari republicà reconeix que ha estat un fracàs de la seva organització i no haver pogut proclamar candidats en l'avantguarda.

El diari republicà reconeix que ha estat un fracàs de la seva organització i no haver pogut proclamar candidats en l'avantguarda.

El diari republicà reconeix que ha estat un fracàs de la seva organització i no haver pogut proclamar candidats en l'avantguarda.

El diari republicà reconeix que ha estat un fracàs de la seva organització i no haver pogut proclamar candidats en l'avantguarda.

El diari republicà reconeix que ha estat un fracàs de la seva organització i no haver pogut proclamar candidats en l'avantguarda.

El diari republicà reconeix que ha estat un fracàs de la seva organització i no haver pogut proclamar candidats en l'avantguarda.

El diari republicà reconeix que ha estat un fracàs de la seva organització i no haver pogut proclamar candidats en l'avantguarda.

El diari republicà reconeix que ha estat un fracàs de la seva organització i no haver pogut proclamar candidats en l'avantguarda.

El diari republicà reconeix que ha estat un fracàs de la seva organització i no haver pogut proclamar candidats en l'avantguarda.

El diari republicà reconeix que ha estat un fracàs de la seva organització i no haver pogut proclamar candidats en l'avantguarda.

El diari republicà reconeix que ha estat un fracàs de la seva organització i no haver pogut proclamar candidats en l'avantguarda.

El diari republicà reconeix que ha estat un fracàs de la seva organització i no haver pogut proclamar candidats en l'avantguarda.

El diari republicà reconeix que ha estat un fracàs de la seva organització i no haver pogut proclamar candidats en l'avantguarda.

El diari republicà reconeix que ha estat un fracàs de la seva organització i no haver pogut proclamar candidats en l'avantguarda.

El diari republicà reconeix que ha estat un fracàs de la seva organització i no haver pogut proclamar candidats en l'avantguarda.

El diari republicà reconeix que ha estat un fracàs de la seva organització i no haver pogut proclamar candidats en l'avantguarda.

El diari republicà reconeix que ha estat un fracàs de la seva organització i no haver pogut proclamar candidats en l'avantguarda.

El diari republicà reconeix que ha estat un fracàs de la seva organització i no haver pogut proclamar candidats en l'avantguarda.

El diari republicà reconeix que ha estat un fracàs de la seva organització i no haver pogut proclamar candidats en l'avantguarda.

El diari republicà reconeix que ha estat un fracàs de la seva organització i no haver pogut proclamar candidats en l'avantguarda.

El diari republicà reconeix que ha estat un fracàs de la seva organització i no haver pogut proclamar candidats en l'avantguarda.

El diari republicà reconeix que ha estat un fracàs de la seva organització i no haver pogut proclamar candidats en l'avantguarda.

El diari republicà reconeix que ha estat un fracàs de la seva organització i no haver pogut proclamar candidats en l'avantguarda.

Segon. Que per a salvar aquest pretintat conflicte de la llibertat de consciència hi ha sobrats medis en la legislació vigent.

Tercer. Que de l'exemple dels principals Estats d'Europa se desprèn de manera indubitable, encara que alhora cosa digna d'història espanyola, que l'exemple de què tots els països cultes pensaven no sols a sostenir sinó a fomentar l'ensenyança religiosa en les escoles primàries.

D'aquestes tres afirmacions oferim «Deo volente», complides proves en els dies immediats als homes de bona voluntat.

La Epoca

Títula aquesta nit l'article de fons «Sordina bien administrada». Diu:

«No sabem si's liberals s'apuntaren en protesta que s'ajunten en les dos majors poblacions d'Espanya, Madrid i Barcelona, con les seves respectives administracions municipals».

El succés és més significatiu perquè en dites capitals actuen de veritables ministres els republicans.

Se tracta d'un èxit del bloc que s'apoderà del poder en 1909.

El Govern se sent satisfet. Lo que ocorreix transcend, però la gran premissa calia. El silenci el que saben administrar-lo és els liberals. Mentres la gran premsa calla a que tenir por als que a través d'ella opinen i discorren?

Es naviers

Logroño. — Ha arribat, procedent de Bilbao, una comissió de naviers i granaders de les principals places del Nord així per a que l'Estat subvencioni la línia directa de vapors entre Bilbao i Londres.

Escandó a un Ajuntament

Bilbao. — En la sessió de l'Ajuntament hi ha hagut variis escandols per lleigues calades contra's regidors republicans i socialistes.

L'alcaldia ha amenaçat amb suspendre la sessió.

Madrid i de 11 nit a 1 matinalada

Concell de ministres

El Consell de ministres ha sigut a les sis de la tarda en la presidència. La reunió ha sigut per a tractar de la catàstrofe de Muel i dels recs de l'Alt Aragó, i de variis expedients de tràmit.

Els ministres a l'entrar al Consell han estat molt poc explícits. El ministre d'Estat ha dit que els delegats francesos que formen amb els espanyols la comissió mixta per a estudiar l'internacionalització de Tànger, han ajetat el seu viatge a Madrid fins el dia 5. Afegí que l'ambaixador francès no vindrà fins que en el Parlament francès s'hagi acabat el debat sobre'l tractat franco-espanyol.

El ministre de la Guerra mostrà un telegrama de Tetuán, en qual lloc no ocorre cap novetat.

Se delà que'l ministre de la Governació avançava els treballs d'estudi per a la substitució de l'impost d'inquilinat.

Els demés ministres no feren cap manifestació d'interès.

La recaudació del mes de febrer ofereix un augment de 9.513.293 pessetes sobre'l d'igual mes de l'an passat.

Per en Canalejas

El governador de Pamplona ha girat al comte de Romanones 4.130 pessetes, import de la subscripció oberta per a el mausoleu an en Canalejas.

Les eleccions

Augmenta l'animació per a les eleccions de diputats provincials.

Incendi

A París un incendi ha destruït una fàbrica de teixits de cotó. Les pèrdues son molt importants.

Endavant les atxes

El parlament alemany discuteix l'augment del pressupost de marina. Els socialistes s'hi oposen.

—Desdó Sant Petersburg diuen que al veure l'augment de forces alemanyes, van a crear tres nous cosos d'exèrcit.

Presos per estafes

Diuen de París que han sigut empresonats quatre banquers, acusats d'estafes als seus clients.

Més del Consell

El Consell ha acabat a les nou de la nit. En una nota oficiosa que sems ha donat, diu que'l senyor Villanueva detallà el seu viatge a Gijón, amb l'inspecció que feu en el lloc de la catàstrofe.

En general tots els ministres s'ocuparen dels projectes sobre's regis de l'Alt Aragó, variis extrems del protectorat del Marroc i canviaren impressions sobre all tractats ja anunciats.

S'aprovaren els expedients d'un concurs per a l'arranjament d'una casa de correus a l'arranjament d'una casa de correus a l'arranjament d'una casa de correus.

El diari republicà reconeix que ha estat un fracàs de la seva organització i no haver pogut proclamar candidats en l'avantguarda.

El diari republicà reconeix que ha estat un fracàs de la seva organització i no haver pogut proclamar candidats en l'avantguarda.

El diari republicà reconeix que ha estat un fracàs de la seva organització i no haver pogut proclamar candidats en l'avantguarda.

El diari republicà reconeix que ha estat un fracàs de la seva organització i no haver pogut proclamar candidats en l'avantguarda.

El diari republicà reconeix que ha estat un fracàs de la seva organització i no haver pogut proclamar candidats en l'avantguarda.

El diari republicà reconeix que ha estat un fracàs de la seva organització i no haver pogut proclamar candidats en l'avantguarda.

El diari republicà reconeix que ha estat un fracàs de la seva organització i no haver pogut proclamar candidats en l'avantguarda.

El diari republicà reconeix que ha estat un fracàs de la seva organització i no haver pogut proclamar candidats en l'avantguarda.

El diari republicà reconeix que ha estat un fracàs de la seva organització i no haver pogut proclamar candidats en l'avantguarda.

El diari republicà reconeix que ha estat un fracàs de la seva organització i no haver pogut proclamar candidats en l'avantguarda.

El diari republicà reconeix que ha estat un fracàs de la seva organització i no haver pogut proclamar candidats en l'avantguarda.

El diari republicà reconeix que ha estat un fracàs de la seva organització i no haver pogut proclamar candidats en l'avantguarda.

El diari republicà reconeix que ha estat un fracàs de la seva organització i no haver pogut proclamar candidats en l'avantguarda.

El diari republicà reconeix que ha estat un fracàs de la seva organització i no haver pogut proclamar candidats en l'avantguarda.

El diari republicà reconeix que ha estat un fracàs de la seva organització i no haver pogut proclamar candidats en l'avantguarda.

El diari republicà reconeix que ha estat un fracàs de la seva organització i no haver pogut proclamar candidats en l'avantguarda.

El diari republicà reconeix que ha estat un fracàs de la seva organització i no haver pogut proclamar candidats en l'avantguarda.

El diari republicà reconeix que ha estat un fracàs de la seva organització i no haver pogut proclamar candidats en l'avantguarda.

El diari republicà reconeix que ha estat un fracàs de la seva organització i no haver pogut proclamar candidats en l'avantguarda.

El diari republicà reconeix que ha estat un fracàs de la seva organització i no haver pogut proclamar candidats en l'avantguarda.

<

